

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Prooemium Scriptoris, in quo exponit quâ ratione ad scribendam hanc
historiam se contulerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ΕΥΑΓΓΡΙΟΥ ΕΥΑΓΓΡΙΟΥ
 ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ
 ΕΠΙΦΑΝΕΩΣ
 ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
 ΙΣΤΟΡΙΑΣ.
 Τόμ. 1. πρῶτ.

SCHOLASTICI EPI-
 PHANIENSIS
 Et ex presbitero
 ECCLESIASTICÆ
 HISTORIÆ
 Liber Primus.

Προίμιον τῆ συγγραφῆς, πῶς ἐπὶ τὸ γράψαν τὴν παρ-
 ὄντων πραγμάτων ἱστορίαν
 ἔγραψε.

Proœmium Scriptoris, in quo exponit quã ra-
 tione adscribendam hanc historiam
 se contulerit.

ΕΥΣΕΒΙΩ τῷ παμφίλῃ, ἀ-
 νὴς ᾧ ἐστὶ τὰ μάλιστα λόγι-
 οῦ παμφίλετάτα ἄλλα, καὶ ὡ-
 σεπέθειν ἰός τε εἶναι τὰς ἐν-
 τυγχάνουσας ἰρησοῦναι τὰ
 ἡμέτερα, εἰ καὶ μὴ λίαν ἀκεχεῖς οἶδε ποιῆν.
 ὁσεῖώ τε ἐν τῷ παμφίλῃ, σωζομένη τε καὶ
 θεοδωρεῖται, καὶ σωκεῖται, ἀεὶ αὖ πάντων
 πεπότηται, ἢτε ἐς ἡμᾶς ἀφίξις ἔφιλαν-
 θρώπων θεῶν, ἢτε ἐς ἑσπέρους ἀνάβασι, ὅσα
 τε τοῖς θεοπετοῖς ὀποσόλοις, ἀτὰρ καὶ τοῖς
 ἄλλοις μάλιστα διαβλῦσαι καλῶρθω, ἢ
 εἰ καὶ ἄλλο ἀξιόλογον ἡμῖν, ἢ καὶ τὴν ἀλ-
 λως ἔχον ὑπερακλῆαι, μέχρι τινῶν μέρους
 τῆς θεοδοσίης βασιλείας. ἐπεὶ δὲ ἡ τὰ ἐξῆς
 ἔ πολλῶν τέτων ἀποδέοντα, ἐδενός τῶ
 καθ' εἰς μὲν τετύχηκε λόγῃ, ἐδοξέ μοι,
 εἰ καὶ μὴ δεινός ἐγὼ τὰ τοιαῦτα, τὸν ὑπὲρ
 τέτων ἀνελέει πόνον, συγγραφῆναι τε ταῦ-
 τα ποιήσαδς, δὲ μάλα πεισῶσαντι, τῷ
 καὶ ἀλίαις σοφίαντι, καὶ γλώσσαν ἀλο-
 γοῦ ἐς ἑναρθεῖν διφωνίαν κινήσαντι, ἀνα-
 ἔσταί τε ἴως ἡδὴ τῆ λήθη τεθνηκυίας πρᾶ-
 ξεις, ψυχῶσαι τε τῷ λόγῳ, καὶ ἀπα-
 θανατῆσαι τῇ μνήμῃ ὡς ἂν ἔχοι τῷ ἐν-
 τυγχάνοντων ἑκαστῷ μέρει ἡμῶν εἰδέ-
 ναι, πῶς τε καὶ ὅτε, καὶ ὅποι καὶ ὅπως, καὶ
 πῶς ἔς καὶ παρ' ἂν ἐγγύοντο, καὶ μηδὲν
 τῷ τῆς μνήμης ἀξίῳ διαλάθοι ὑπὸ τῇ

EUSEBIUS Pamphili,
 vir cum in aliis rebus
 disertissimus, tum in
 scribendo tantum va-
 lens, ut possit lectores
 suos, si non perfecte

Orthodoxos efficere, ita tamen impel-
 lere, ut nostra libenter amplectantur:
 Eusebius, inquam, Pamphili, & Sozo-
 menus, ac Theodoritus & Socrates:
 benignissimi Servatoris nostri adven-
 tum in terras, ejusque adscensum in
 cælum; tum ea, quæ à divinis Aposto-
 lis & à fortissimis Martyribus pro fide
 certantibus præclare sunt gesta: quid-
 quid præterea, aut laude, aut vitupera-
 tione dignum actum est à nostris usque
 ad principatum Theodosii, omnium
 optime ac diligentissime scriptis pro-
 diderunt. Sed quoniam ea, quæ post-
 hæc consequuta sunt, haudquaquam
 illis inferiora, nullus adhuc persequi
 aggressus est; Ego licet in ejusmodi re-
 bus parum exercitatus, laborem hunc
 suscipere, & historiam earum rerum
 contexere decrevi. Etenim eo, qui
 piscatoribus sapientiam indidit, & qui
 ex bruti animalis lingua articulata
 vocem expressit, adjuvante, confido
 me res oblivione intermortuas excita-
 tum, & oratione mea vitam eis red-
 diturum, & immortalitatem donatu-
 rum esse commemoratione hominum
 sempiterna: quo à singulis cognosci
 possit, quid & quando; ubi locorum, &
 quomodo: adversus quos, & à quibus
 ad nostra usque tempora sit gestum:

Nihilque eorum, quæ memoria digna sunt, per mollem ac solutam desidiam, perque oblivionem, quæ desidia proxima est, abditum delitescat. Divino igitur fretus auxilio, inde scribendi summam exordium, ubi viri superius à me commemorati historiae suæ finem fecere.

CAP. I.

Quomodo post exitum impij Juliani, cum hereses paulatim defecissent, iterum Diabolus fidem nostram perturbaverit.

CUM Juliani impietas Martyrum sanguine jam submersa esset, & Arii vesania fabricatis apud Nicæam compedibus adstricta: Eunomius quoque ac Macedonius à Sancto Spiritu quasi vento quodam expulsi, circa Bosporum, & ad sacram urbem Constantinopolim fracti obrutique essent: Cùm jam sacrosancta Ecclesia recenti sordium squallore deposito, pristinum decorem recuperaret, & amictu aurato ac variegato induta, cœlesti Sponso atque amatori desponderetur: id moleste ferens Dæmon virtutis inimicus, novum quoddam & inusitatum belli genus adversus nos excitavit: simulachrorum cultum, qui jam oppressus jacebat, & servilem Arii vesaniam despectui aperte, ut hostis, oppugnare veritus est, quippe quæ tot ac tantorum patrum cœpiis munita esset, adeo ut ipse in ea oppugnanda maximam partem suarum virtutum amisisset. Sed magis latronum more id agere aggressus est, interrogationes quasdam ac responsiones commentus, quibus errantes ad Judæismum novo more traduceret. Nec intellexit miser, etiam inde se vincendum esse. Nam quod unum antea maxime impugnabat, id nunc miratur atque amplectitur: exultans ac triumphans gaudio, si non ex universo nos depulerit, sed vel unam dictionem adulterare potuerit. Ac sæpenumerò suâ se involvens malitiâ, unius litteræ immutationem commentus est, quæ ad eundem quidem duceret sensum; intelligentiam tamen à lingua disjungeret: ne utraq; Patrem & Filium uno eodemq; modo confiterentur & glorificarent. Porro quâ ratione singula ista perpetrata sint, & quem exitum habuerint, suo

Α ανεμμένη καὶ ἐκλύτω ῥαθυμία, καὶ ταύτης ἀγχιθύρω λήθη κενώσασθαι ἀξέσομαι δὲ τῆς θείας ἡγεμενῆς βοήθειαν οἱ λελεγμένοι μοι τῶν ἰσορίων ἀπολιπόν.

Κεφ. α΄.

Ὅτι μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀσεβείας Ἰουλιανῆ τῆς ἀπὸ μὲν παυθείων, ὡς εἶπον ὁ ποιητὴς διὰ τὴν αἰσιν σάλιν ἐτάρατ-
την.

ΑΡΤΙΣΤΙΣ Ἰουλιανῆ δυοσεβείας τοῖς ἰσὺν μαρτύρων αἵμασι καὶ ἀκλυθώσεως, καὶ τῆς ἀγείας μανίας σιωδεδείσης τοῖς ἐν νικαίᾳ χαλκευθείσαις πῆδασι, δινομίει τε αὐτὴν μακεδονίαν ὑπὸ τῆς παναγίης πνεύματος κατὰ τὸν βοσπορον ἐκβραδέειν, καὶ πρὸς τὴν κωνσταντίνην ἱερῶν ἰβρωδέντων πόλιν, ἣδὲ τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν τὸν πρὸς σάββον ἀποδομῆς ῥύπον, καὶ πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἐπαναγεμένης διψέπειαν, ἐν ἰμλισμῶ τε διαστρεφθεὶς ἐβλημένης πεποικιλμένης, τῶ τῆς ἐρησῆ νυμφίῳ σωμαροζομένης, ὅση ἐνεργασθῆ ὁ μισόκαλῶ δαίμων, ξένον τινα καὶ ἀλόκοτον ἡμῶν ἐπαίσιποι πόλεμον, τῶν πεπεπλημένην ἐδωλολατρείαν ἀειφροσύνας, καὶ τῶν δαλικῶν δόξαις μανίαν πρὸς κωνίαν ἰαμῶν καὶ πρὸς ὁρδαλίην μὲν ὡς ἐπὶ τὸν ἰβρωδὸν δέδοικεν, ὑπὸ τοσούτων ἀγίων πάλαιων περὶ γαθείση, καὶ τὰ πάλαι τῆς δυναμείως ἐν τῇ ταύτης ποδλογοῦ παρηρημένῳ λησεκῶς ἢ τὸ πρῶτον μίσησι, πένσεις τινάς, διποκρίσεις τε αὐτῶν χαλκῶν, πρὸς ἰεραϊσμὸν κανονιστικῶν ἐπανάγων τὸ πλανώμενον, ἢ σμικρῶν καὶ τῶν ἐντεθέντων ἡπαιδῶν δειλαίῳ. ὁ γὰρ πρὸς τὸν μόνον ἀντίπαλον εἶχε, ἴδὲν τέθεικε καὶ ἀειπύσε. καὶ ὅση εἰ τῶ πάλαιος ὁρδαλίην γε φρουρήσῃ, ἀλλ' εἰ καὶ λέξιν τινὰ πρὸς ἀχαράθειν οἶός τε χροῖτο. πολλὰ καὶ τῆ ἐαυτῆς ἰλυσώμενον κακία, καὶ γραμματικῶν ἐναλλαγῶν ἐτέχνασε, πρὸς μὲν τῶν αὐτῶν ἐλκῶν διάνοιαν ὅπως ἢ τῶν γνώμων τῆς γλώσσης διαμείρηται, ἵνα μὲν τῶν αὐτῶν ὁμολογίαν τε καὶ δοξολογίαν ὁμοφρονῶς ἀμφὸς τῶ θεῶ πρὸς ἰαγοίαν ὅπως δὲ ἐτέτων ἕκαστος ἐπεράχθη, καὶ ὅπως τετέλεικται, ἐν τοῖς ἰδίῳις ἀσθηθῆται κωροῖς.